

5.2.2021 - 5-а Неділя Пасхи. Неділя Самарянки. Св. Атанасія Великого, архієп. Олександрійського.

Літургійні рубрики: Після того, як священник виголошує “Благословенне Царство” й люди відповідають “Амінь”, священники співають Тропар один раз, а люди його повторюють. Далі священники співають першу половину, а люди завершують другу. Так робимо щодня, аж до середи перед четвергом Вознесіння.

Тропар Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував (х3).

Тропарі і Кондаки *Тропар (глас 4):* Світлу про воскресіння розповідь від ангела почувши* і від прадідного засуду звільнившись,* Господні учениці, радіючи, казали апостолам:* Здолано смерть, воскрес Христос Бог,* що дає світові велику милість.

(г. 8): В переполовненні празника спраглу душу мою благочестя напій водами,* до всіх бо, Спасе, закликав Ти:* Спраглий нехай гряде до мене і нехай п'є.* Джерело життя нашого, Христе Боже, слава Тобі.

+Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові.

Кондак, глас 8: З вірою прийшовши на кладязь,* самарянка виділа Тебе, премудрости воду,* якої напившись обильно,* царство вишне унаслідувала повік* приснославна.

І нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Кондак переполовнення, глас 4: В переполовненні законного празника, всіх Творче і Владико,* до предстоящих глаголив Ти, Христе Боже:* Прийдіть і зачерпніть воду безсмертя.* Тому до Тебе припадаємо і вірно кличемо:* Щедроти Твої даруй нам,* бо Ти є джерело життя нашого.

Прокімен (глас 3): Співайте Богові нашому, співайте; співайте цареві нашому, співайте (Пс 46,7).
Стих: Всі народи, заплещіте руками, воскликніть Богові голосом радості (Пс 46,2).

Апостол: Діяння Апостолів 11, 19-26; 29-30.

В тих днях апостоли, що були розсипалися через гоніння з приводу Стефана, дійшли аж до Фінікії, Кипру та Антіохії, нікому не проповідуючи слова, крім юдеїв. Були ж між ними деякі з Кипру та з Кирени, які прийшли в Антіохію та промовляли й до греків, благовісткуючи їм Господа Ісуса. Рука Господня була з ними, і велике число було тих, що увірували й навернулись до Господа. Чутка про це дійшла до вух церкви, що в Єрусалимі, і вони вислали Варнаву в Антіохію. Коли він прийшов і побачив ласку Божу, зрадів і підбадьорив усіх триматися Господа рішучим серцем, бо він був чоловік добрий, повний Святого Духа та віри. І пристало багато людей до Господа. Тоді він вирушив у Тарс розшукати Савла і, найшовши його, привів в Антіохію. Вони збирались цілий рік у церкві й навчали силу людей. Уперше в Антіохії називали учнів християнами. Тоді учні, хто скільки міг, постановили послати братам, що жили в Юдеї, допомогу; 30. що й зробили, пославши її старшим через руки Варнави й Савла.

Аллилуя (глас 4):

Стих: Натягни лук і наступай, і пануй істини ради, лагідности і справедливости (Пс 44,5).

Стих: Ти полюбив правду і зненавидів беззаконня (Пс 44,8).

Євангеліє: (Ів 4,5-42):

У той час прибув Ісус до одного міста в Самарії, яке називається Сихар, неподалеку поля, наданого Яковом синові своєму Йосифові. Там і криниця Якова була. Натомився з дороги Ісус, тож і присів біля криниці; було ж під шосту годину. Надходить же жінка з Самарії води взяти. Ісус до неї каже: «Дай мені напитися.» Учні ж його пішли були до міста харчів купити. Отож каже до нього жінка самарянка: «Юдей еси, а просиш напитися в мене, жінки самарянки?» Не мають бо зносин юдеї з самарянами. Ісус у відповідь сказав до неї: «Була б ти відала про дар Божий, і хто той, що каже тобі: Дай мені напитися, то попросила б

сама в нього, а він дав би тобі води живої.» Мовить до нього жінка: «Ти й зачерпнути не маєш чим, пане, а й криниця глибока, – то звідкіля б у тебе вода жива? Чи більший ти за батька нашого Якова, що дав нам криницю оцю, і сам пив з неї, а й сини його ще й товар його?» А Ісус їй у відповідь: «Кожен, хто оту воду п'є, знову захоче пити. Той же, хто нап'ється води, якої дам йому я, – не матиме спраги повіки. Вода бо, що дам йому я, стане в ньому джерелом такої води, яка струмує в життя вічне.» Говорить до нього жінка: «То дай мені, пане, тієї води, щоб не мала я більше вже спраги та й не ходила сюди черпати.» «Піди ж, – мовить до неї, – позви чоловіка свого та й повертайся сюди.» Озвалася жінка та й каже йому: «Нема в мене чоловіка.» «Добре еси мовила – відрік їй, – Не маю чоловіка! П'ятьох бо мала еси чоловіків, та й той, що тепер у тебе, – не чоловік він тобі. Правду мовила еси. А жінка й каже до нього: «Бачу, пане, – пророк ти. Батьки наші на оцій горі поклонялися, ви ж говорите – в Єрусалимі, мовляв, місце, де поклоняться треба.» Ісус до неї: «Повір мені, жінко, – час надходить, коли ані на оцій горі, ані в Єрусалимі будете ви поклонялись Отцеві. Поклоняєтесь ви, не знавши кому. А ми поклоняємось, знавши кому. Від юдеїв бо й спасіння. Та надійде час, – ба, вже й тепер він, – що справжні поклонники Отцеві кланятимуться у дусі й правді. А таких поклонників і шукає собі Отець. Бог – Дух. Ті, що йому поклоняються, повинні у дусі й правді поклонятися.» Жінка й каже до нього: «Відаю, що має прийти Месія, чи то Христос. А прийде, то все і звістить нам.» А Ісус їй: «То я, що говорю з тобою.» Тоді надійшли його учні і дивувалися, що розмовляє він з жінкою. Не спитав, однак, ані один: «Чого хочеш від неї, або: Чому розмовляєш із нею.» Жінка ж покинула свій глечик, побігла в місто та й каже людям: «Ідіть но і подивіться на чоловіка, що сказав мені все, що я робила. Чи, бува, не Христос він?» І вийшли з міста й подалися до нього. А учні тим часом заходилися просити його, кажучи: «Їж лишень, Учителю.» Він же їм: «Їстиму я їжу, незнану вам.» Учні тоді заговорили один до одного: «Може хтось йому приніс їсти?» «Їжа моя, – каже до них Ісус, – волю чинити того, хто послав мене, і діло його вивершити. Чи ви ж не кажете: «Ще чотири місяці, і жнива настануть. А я вам кажу: Підведіть очі ваші та й погляньте на ниви, – вони вже для жнив доспіли. Вже і жнець бере свою нагороду, плоди збирає для життя вічного, – щоб сіяч із жнемцем укупі раділи. Правильна й приказка до цього: Один сіє, а жне хтось інакший. Послав же і я вас те жати, коло чого ви не трудилися. Інші трудилися, ви ж у їхню працю вступили.» Численні ж самаряни з того міста увірували в нього з-за слів жінки, яка посвідчила: «Сказав мені все, що я робила». Тож коли прийшли до нього самаряни, то просили, щоб лишився в них. Він і лишився на два дні там. Та й багато більше увірували з-за його слова. Жінці ж вони сказали: «Віруємо не з-за самого твого оповідання – самі бо чули й знаємо, що на правду він – світу Спаситель.»

Замість Достойно: Ірмос (глас 8): Чуже матерям дівство і чудне дівам дітородження. На тобі, Богородице, обоє довершилося. Тому тебе ми, всі племена землі, безустанно величаємо.

Причасний: Тіло Христове прийміть,* джерела безсмертного споживіть.* Хваліте Господа з небес,* хваліте Його на висотах (Пс 148,1). * Аلیلія (х3).

Замість Благословен, хто йде в ім'я Господнє: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував.

Замість Ми бачили світло істинне: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував.

Замість Нехай сповняться: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував (х3).

Замість Будь ім'я Господнє: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував (х3).

Під час відпусту “Христос воскрес” співається один раз (на просту мелодію) замість “Слава Отцю...” Тоді знову співається Тропар “Христос воскрес”, як і на початку Літургії, але з додатковим закінченням. Тропар: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував. (х3). І нам дарував життя вічне, поклоняємось його тридневному воскресінню.